

Vijeće
Europske unije

Bruxelles, 10. lipnja 2022.
(OR. fr)

9700/22

RESPR 12
FIN 588
ECOFIN 526
ENV 522
CLIMA 251
FISC 122
UD 116
ENER 237
TRANS 341
AGRI 224
COMPET 424

NAPOMENA

Od:	Predsjedništvo
Za:	Delegacije
Predmet:	Izvešće predsjedništva o trenutačnom stanju rada u vezi s novim vlastitim sredstvima

I. UVOD

Nadovezujući se na zaključke Europskog vijeća održanog od 17. do 21. srpnja 2020.¹ Međuinstitucijskim sporazumom od 16. prosinca 2020.² predviđa se uvođenje novih vlastitih sredstava dostatnih za pokrivanje iznosa koji odgovara planiranim rashodima povezanim s vraćanjem Instrumenta Europske unije za oporavak (*Next Generation EU – NGEU*). Međuinstitucijskim sporazumom utvrđuje se i plan za uvođenje tih novih vlastitih sredstava te se predviđa da će Vijeće raspravljati o prvom paketu vlastitih sredstava prije 1. srpnja 2022. u cilju njihova uvođenja 1. siječnja 2023. U tom je kontekstu francusko predsjedništvo pokrenulo rasprave o prijedlozima o novim vlastitim sredstvima: i. predstavljene su sektorske uredbe koje čine potrebnu pravnu osnovu za donošenje novih vlastitih sredstava za zaštitu okoliša te se o njima raspravljalo u okviru pripadajućih sektorskih radnih skupina (*Ad hoc* radna skupina za mehanizam za ugljičnu prilagodbu na granicama (CBAM) i Radna skupina za okoliš za sustav EU-a za trgovanje emisijama) i ii. predstavljeni su prijedlog revizije Odluke o vlastitim sredstvima i povezane provedbene uredbe te se o njima raspravljalo u Radnoj skupini za vlastita sredstva.

U ovom izvješću prikazan je napredak postignut tijekom francuskog predsjedanja te ono čini osnovu za rasprave koje će se održati na sastanku Vijeća ECOFIN.

¹ [EUCO 10/20](#) A29, 145-150.

² Međuinstitucijski sporazum od 16. prosinca 2020. između Europskog parlamenta, Vijeća Europske unije i Europske komisije o proračunskoj disciplini, suradnji u proračunskim pitanjima i dobrom financijskom upravljanju te novim vlastitim sredstvima, uključujući plan za uvođenje novih vlastitih sredstava (SL L 433I, 22.12.2020., str. 28.).

II. TRENUTAČNO STANJE

Rad je prvenstveno bio usmjeren na dubinsku analizu sektorskih prijedloga koje je predstavila Komisija. Taj je prvi korak neophodan kako bi se omogućilo stvaranje novih vlastitih sredstava. Rasprave o svakom vlastitom sredstvu stoga se ne mogu dovršiti prije nego se donesu osnovne sektorske uredbe.

Mehanizam za ugljičnu prilagodbu na granicama (CBAM)

U okviru paketa „Spremni za 55 %” Komisija je predložila uspostavu mehanizma za ugljičnu prilagodbu na granicama (CBAM). U nacrtu revizije Odluke o vlastitim sredstvima Komisija predlaže da 75 % prihoda ostvarenih tim mehanizmom postane vlastito sredstvo proračuna EU-a.

U pogledu odgovarajuće sektorske uredbe Vijeće (ECOFIN) postiglo je dogovor o općem pristupu 15. ožujka³.

Vijeće je također primilo na znanje da će rad na sljedećim dvama pitanjima, koja nisu obuhvaćena Uredbom o CBAM-u, morati dovoljno napredovati prije nego što se mogu pokrenuti pregovori s Europskim parlamentom⁴:

- a) stopa povećanja obveza predaje certifikata o CBAM-u na temelju članka 31. Nacrta uredbe o CBAM-u uvjetovana je izlaznom stopom besplatne dodjele emisijskih jedinica industrijskim sektorima obuhvaćenima CBAM-om, koja je uspostavljena Direktivom o sustavu EU-a za trgovanje emisijama;

³ Dokument 7226/22.

⁴ Dokumenti 7231/2/22 REV 2 i 6978/22.

- b) pitanje ograničavanja mogućeg istjecanja ugljika povezanog s izvozom iziskuje odgovarajuća rješenja kako bi se osigurali gospodarska učinkovitost, okolišni integritet i usklađenost s pravilima Svjetske trgovinske organizacije.

Od sastanka Vijeća ECOFIN 15. ožujka 2022. rad na tim dvama pitanjima nastavljen je u okviru Radne skupine za okoliš koja im je posvetila nekoliko sastanaka u cilju utvrđivanja kompromisa u kontekstu revizije direktive o europskom sustavu za trgovanje emisijama. Rasprava o toj temi održana je i u Odboru stalnih predstavnika (dio I.).

Vijeće je ujedno primilo na znanje činjenicu da je Komisija iznijela prijedloge za vlastita sredstva koji se, među ostalim, temelje na prihodima od prodaje certifikata o CBAM-u. Ti se prijedlozi preispituju kako bi se o njima raspravilo do 1. srpnja 2022., u skladu s Međuinstitucijskim sporazumom od 16. prosinca 2020.

Naposljetku, Vijeće je primilo na znanje činjenicu da je za uspostavu CBAM-a potrebno razviti bilateralnu, multilateralnu i međunarodnu suradnju s trećim zemljama, među ostalim usporednom uspostavom saveza zemalja koje raspolažu instrumentima za određivanje cijena ugljika ili drugim usporedivim instrumentima („klimatski klub”), kako bi se promicala provedba ambicioznih klimatskih politika u svim zemljama i otvorio put određivanju cijena ugljika na svjetskoj razini.

Sustav EU-a za trgovanje emisijama

U svojem paketu „Spremni za 55 %” Komisija predlaže reviziju i proširenje područja primjene sustava EU-a za trgovanje emisijama i predlaže stvaranje zasebnog sustava trgovanja emisijama za sektore građevinarstva i cestovnog prometa. U svojem nacrtu revizije Odluke o vlastitim sredstvima Komisija predlaže da 25 % svih prihoda ostvarenih sustavom EU-a za trgovanje emisijama postane vlastito sredstvo EU-a. Kako je predviđeno Međuinstitucijskim sporazumom iz prosinca 2020., to novo vlastito sredstvo temeljilo bi se na postojećem sustavu trgovanja za stacionarna postrojenja, čemu se dodaje zrakoplovni sektor (za koji bi se dodatne emisijske jedinice stavljale na dražbu) i proširenje na sustav pomorskog prometa. Komisija stoga predlaže da se tim vlastitim sredstvom obuhvate i prihodi koji se dobivaju iz novog zasebnog sustava trgovanja emisijama za sektore građevinarstva i cestovnog prometa.

Kako bi ispitalo prijedlog revizije Direktive o sustavu EU-a za trgovanje emisijama, francusko predsjedništvo pokrenulo je intenzivan program rada, a dosad je održano 16 sastanaka radnih skupina.

U ožujku 2022. ministri i ministrice okoliša usredotočili su rasprave na prijedlog o uspostavi zasebnog sustava trgovanja emisijama EU-a za građevinarstvo i cestovni promet, kao i na prijedlog o Socijalnom fondu za klimatsku politiku.

Otada se rad jačim tempom nastavlja u svim nadležnim forumima.

Prvi stup

Rad na provedbi pravila o raspodjeli prava oporezivanja među jurisdikcijama („prvi stup”) nastavlja se u sklopu Uključivog okvira OECD-a i skupine G-20 za borbu protiv smanjenja porezne osnovice i premještanja dobiti („Uključivi okvir”). U nacrtu revizije Odluke o vlastitim sredstvima Komisija predlaže da se 15 % oporezive dobiti multinacionalnih poduzeća preraspodijeljene svakoj državi članici u okviru prvog stupa dodijeli proračunu Europske unije.

Razvoj multilateralne konvencije cilj je rada u sklopu Uključivog okvira OECD-a/skupine G-20. Nakon što se taj rad dovrši, Komisija namjerava predstaviti prijedlog direktive o provedbi sporazuma u skladu s pravom EU-a i zahtjevima jedinstvenog tržišta.

Paket o vlastitim sredstvima

Kad je riječ o paketu o vlastitim sredstvima, tehnički rad obavljen je usporedno sa sektorskim radom. Komisija je na osnovi pitanja koje su postavile države članice dala dijelove odgovora na konkretna tehnička pitanja: i. makroekonomske pretpostavke, osnovni podaci i metodologija koju je Komisija donijela u svojem prijedlogu, ii. obrazloženje stopa odlučениh za svako vlastito sredstvo (25 % za sustav za trgovanje emisijama, 15 % za prvi stup i 75 % za CBAM) te iii. pojedinosti o mehanizmu automatske prilagodbe gornjih granica VFO-a na osnovi iznosa primljenih iz novih vlastitih sredstava u cilju otplate zajma u okviru instrumenta NGEU.

Skupina za vlastita sredstva pokrenula je i ispitivanje prijedlogâ o stavljanju na raspolaganje novih vlastitih sredstava (MAR 3) i o provedbenim mjerama za sustav vlastitih sredstava (IMSOR). U prijedlozima MAR 3 i IMSOR, koje je Komisija predstavila 14. ožujka, razrađuje se stavljanje na raspolaganje u proračunu EU-a triju novih vlastitih sredstava, kao i primjenjive odredbe o kontroli i nadzoru, uključujući primjenjive obveze u pogledu izvješćivanja.

Naposljetku, kako je predviđeno planom iz Međuinstitucijskog sporazuma, Komisija će do 2024. predložiti dodatna nova vlastita sredstva. Komisija je naznačila da bi se ti novi prijedlozi mogli iznijeti i ranije.

S obzirom na Međuinstitucijski sporazum, dosadašnji rad i napredak ostvaren u vezi sa sektorskim prijedlozima koje je objavila Komisija, države članice pozivaju se da se izraze o:

- uvođenju tih novih vlastitih sredstava kako bi se osiguralo vraćanje u okviru plana oporavka EU-a;***
- vremenskom rasporedu njihove provedbe.***